

İspanyada çok şiddetli muharebeler oluyor...

İki taraf arasında topçu düelloları..
Asîlere karşı zehirli gaz kullanılıyor!

Genel Kurmay Başkanımız

Genel Kurmay Başkanımız Marşal Fevzi Çakmak, Vakfikebir yolile yakında şehrimizi teşrif buyuracaklardır. Sayın Marşalımız Üçüncü Umumi Müfettişimiz sayın Tahsin Uzer vakfikebirden karşılayacaklardır.

30 Ağustos bayramında

Hava kurumu piyangosu

30 Ağustos zafer ve tayyare bayramında çekilmek üzere hava kurumu Trabzon şubesi tarafından zengin bir piyango tertip edilmiştir. Bu piyango noter, heyeti mahsusa ve halk huzuruna orduparkta çekilecektir. 2000 biletin tutarı olan 1000 lira kâmilan ikramiye olarak halka dağıtılacaktır. Bu itibarla kurumun bu piyango işinde maddi bir istifadesi olmayacak, yalnız. O günün büyüklüğünü halka layıkı veçhile tattırmak ve pek eğlenceli bir gece yaşatmağa vesile teşkil etmiş olacaktır.

Fiatları elli kuruş olan biletlerin mevcudî da pek az kalmıştır.

C. Bayar

Kotra ile tetkikata gitti

Ankara 19 — Kotra ile Ayvalığa giden ekonomi bakanı Celâl Bayar yağcılık Sabunculuk işleriyle diğer iktisadî mes'eleler üzerinde tedkikatta bulunmuştur.

Göçmenler

İçin verimli tedbirler alındı

Ankara 19 — Tedkik seyahatlerine devam eden sağlık bakanı Refik Saydam Kon gaza gelmiş ve Okcu köyündeki göçmen evlesini görmüş ve göçmenlerin bir an evvel müstahsil bir hale getirilmeleri için lüzumlu vasıtaların temini için tedbirler almıştır.

Fuat Culca

Moskovada

Ankara 19 — Hava kurumu başkanı Fuat Culca dün Moskovaya varmıştır.

Ankara 18 — İspanya'daki dahili muharebeler bütün şiddetile devam etmektedir. Güadarrama cebhesinde iki taraf arasında geçen şiddetli bir topçu düellosu esnasında hükümet kıtaatının göz yaşı döktürücü gaz kullandığı ve buradan asîlerin geri çekilmeğe mecbur kaldıkları bildirilmektedir. gene asî kuvvatları karar gahının iddiasına göre hükümet kuvvetleri son günlerde bazı mıntakalarda zehirli gazlar kullanmıştır. hükümet kuvvetleri bazı noktalarda mevzii muvaffakiyetler elde etmişlerdir.

Hava Tehlikesi Yurddaşlar vazifeye çağrılıyor..

Hava tehlikesini önlemek için Üçüncü Umumi Müfettişlik çe bütün yurddaşları hava kurumuna yardım yapmağa çağırarak çok mühim bir tamim gön derilmiştir.

Mufettişlik mıntakasındaki vilâyet, kaza ve kamunbaylara dağıtılan bu tamimde sayın Üçüncü Umumi Müfettişimiz Tahsin Uzer 15 mayıs 1936 günü yapılan ummî toplantılarda yurddaşların teahhüd ettikleri yardım yüklenlerinin 30 ağustos ve 30 birinci teşrinde iki taksitte tamamen ödemelerini rica etmekte, vatan müdafaasında da yurdu için yardımdan kaçınanları ((yurd vazifesinde kaçak)) sayacaklarını ve bu gibi leri kara listeye sokacaklarını ihtar etmektedirler. Bu tamimi bütün halka okumak, anlatmak ve bu mühim mevzu üzerinde halkı tenvir etmek üzere halk-evl irşad kolundan üçkol yom-

ra ve merkez köylerine, çıkacak ve ayrıca bu pazar akşamı da parti halk hatlıplerinden üç zat belediye ve ordu parkında ve sinemada tamim üzerinde irşadatta bulunacaklardır. Sayın Üçüncü Umumi Müfettişimizin çok mühim tamiminden şu parçası her yurddaşı derinden ilgi liyecek bir kıymeti haizdir :

((İsmet İnönü gibi Türk'ün talii makûsunu yenmek bahtıyarlık ve saadet payesi üstünde olan bir hükûmet reisi milletine, hem de Türk milletine vatan için bana şu yardımı yapı dediği vakti sağa, sola kaçan yurddaşlar varsa bu yurddaşların adı:

(Yurt vazifesinde kaçak) dır. Onların adları kara listede muhakkak teşhir edilecektir. Bu teşhir hakkını Türk Hava kurumu 932 mayısında ilân etmiştir.

Böyle bir ilân karşısında

ŞEHİR ve MEMLEKET HABERKERİ

Ü. U. Müfettişimiz

Üçüncü Umumi Müfettişimiz sayın Tahsin Uzer bir iki güne kadar şehrimizi teşrif buyuracaklardır.

Bay Fethi ve Nuri

Londra büyük elçimiz bay Fethi ile saylav bay Nuri'nin bugünlerde şehrimize gelecekleri söylenmektedir.

İnhisarlar vekili

İnhisarlar vekili bey Rananın doğu illerinde sayate çıkacağı ve bu arada şehrimize de uğrayacağı haber alınmıştır.

Saylavımız

Hamdi Nebioğlu dün gittiler

geçen hafta kızı bayan sevimle istanbuldan şehrimize gelen sayın saylavımız Hamdi Nebioğlu intihap dairesini gezmiş, ziyaretlerini yapmış ve dün Aksu vapurile İstanbul'a gitmiştir. muhitimizde çok sevilen, saylavımız, şehrimizde bulunan ü. u. müfettişlik erkânı ve bir çok dostları tarafından vapura kadar uğurlanmıştır.

Aziz Sami

Erzincan saylavı bay Aziz Sami dün akşam İstanbul dan şehrimize gelmiştir.

Nafia Müsteşarı

Erzurum Sivas şimendiferinin inşasını tetkik ve tefişe gelmiş olan nafia müsteşarı bay Arif evvelki gün Erzurumdan şehrimize gelmiş, dün İstanbul'a gitmiştir.

Ü. U. Müfettişlik Erkânı şehrimizde..

Üçüncü Umumi Müfettişlik askeri müşaviri kurmay kaymakam bay Cevat, Emniyet müşaviri bay Mithat, levazım müdürü bay Bahri iskân işleri şefi bay Sadettin, evrak memuru bay Suat Erzurumdan şehrimize gelmişlerdir.

30 Ağustos için hazırlık

30 Ağustos Zafer ve tayyare bayramı hazırlıkları için vali vekilimizin başkanlığında bu pazartesi günü alâkadar daire ve teşekküllerin iştirakile hava kurumunda bir toplantı yapılmıştır.

ana yurdun Doğu illerinde yüksek ölküyü omuzlarında taşıyan münevver idare zümresinin vicdani heyecanını düşünüyorum.

Bir Yurddaşı bu fena zillete düşürmemek için dimağ ve vicdanımıza bütün irşad kuvvetini sarfedelim...

Sonra, bana bu kara listeye müstahak efradın listesini yine hakem heyeti kararile gönderiniz.))

Bu önemli tamimi yarınki sayımızda okuyacağız..

Radyo haberleri

İspanyada

Bilbao şehri ihtilâlciler tarafından tamamen çevrilmiştir. Her an şehrin sükutuna intizar olunmaktadır. Kartacada bir Amiral ihtilâlciler tarafına geçmiş tir.

Elhamra ve Kartacada Komünist milisler muhaliflerini suya atıp boğmak ve kurşuna dizmekte devam etmektedirler.

Madrid yakınlarında yapılan muharebelerde hükümet kuvvetleri ihtilâlcilere karşı zehirli gaz kullanmıştır, general Franko bir beyanatında, kendisinde de yetecek kadar zehirli gaz mevcut olduğunu fakat şimdiye kadar İspanya askerleri üzerine zehirli gaz kullanmak istemediğini bildirmiştir.

BORSA

Findık fiatları

Bugün sabah Borsında findık piyasaları daha ziya de yükselmiş, dün 49,5 kuruşa satılan içlere bugün 50 kuruş üzerinden talepler zuhur etmiş isede satıcılar bu fiatlara yanaşmamışlardır. 23,5 kuruştan 120,000 kilo kuru tumbul findık ve 17 kuruştan 10,000 kilo yaş findık satılmıştır.

Hadiseler karşısında

Durmayacak olan ilk hız..

Umumi harpden evvelki avrupa haritasile şimdiki gözden geçirsek ne kadar çok değişiklikler olduğunu ve bu meyanda bir çok devletcilerin doğduğunu ve bu küçük devletlerin yanı sıra şışmanlanmış devletler, ve biraz ötede zayıflamış imparatorlukların iskeletlerini bir birlerine girift bir vaziyette görüyoruz. Merkezi avrupa devletçilikleri idame-i mevcudiyet için zaman zaman ya büyük devletlerin peykleri olmuşlar veya üç dördü bir araya gelerek bir bölük teşkil etmişler ve bu bölükler arkalarını büyük devletlere vermekten kendilerini kurtaramamışlardır.

Büyük harp artık iki devletin yekdiğerile ferdin-ferda harbetmesini kaldırmış, onun yerine devletler harbinin, yani zümre harbinin koymuştur. Bununla beraber İtalya Habeş harbi gibi siyasal alemde oyalama usulile yapılmış bir harp da gözü müzün önünden kaçmıyor.. İtalyanın açmış midesinin harakâtını ne zecri tedbirler ne Akdeniz antanti ve ne de cemiyeti akvam tevkiif edemedi; hazırlanmayan milletler, güzel ve sulh perverane sözlerle uykuya dalmış olan büyük küçük devletler bu son harakât karşısında silahlanmaya son hızla sarıldılar, her millet son tecrübelerine göre yeni vasıtalarla yakın tehlikeler için hazırlanmaya çalışıyor, fakat buna rağmen her millet resmen ve alenen yaptığı bütçelerinde müdafa için harice karşı bir şey göstermiyor. Buna rağmen harıl harıl çalıştıklarının seslerini işidiyor.

Genç ve zinde Türk Cumhuriyetinin büyük Atatürkü ve İsmet İnönü bu Avrupa devletlerinin henüz avundukları bir zamanda milletin sinesinden çelik bir kale gibi duruyor.

Spor

Erzurum futbol, voleybol muhteliti seyahta çıkıyor

Erzurum futbol ve voleybol muhtelit takımları Kars, Sarıkamış, Bayburt takımlarile birer maç yaptıktan sonra 29 Ağustos Cumartesi şehrimize gelecek, burada şehrimiz kulüplerinden birile ve ikinci maçı da muhtelit takımla yaptıktan sonra 2 Eylülde Erzuruma dönecek tir.

Erzurumdan şehrimize gelecek muhtelit takımın çok kuvvetli oyuncularından teşkil edildiği alakadarlar tarafından söylenmektedir.

Samsun muhteliti

Uzun zamandan beri Samsun muhtelit takımile şehrimiz muhtelit takımının karşılaşması için mıntakamız tarafından yapılan muhabere de anlaşmak imkânı hasıl olamamış, bu vaziyet üzerine mıntakamız son teklifi Samsun mıntakasına yapmıştır. Gelecek cevap müsbet çıkarsa Samsun muhtelitinde 30 Ağustosta şehrimizde göreceğiz.

İngiltere ve Cebelüttarik

Ankara 19 — İngiliz bahriye bakanı bu ayın sonlarına doğru cebelitarik ve malta deniz üslerini ziyaret edecektir.

Altıncı ders

SİYASAL PARTİLER

RECEP PEKER

onların hizmetine arzederlerdi. Her iki taraf da kâr ve menfaatte birbirinin ortağı vaziyetinde idi.

Peroteskanlık

16 ıncı yüzyıldan biraz önce dünyanın rönesansa doğuşu devri açılmıştı. Bu esnada hristiyanlıkta da bir açılış ve düzeliş devri geldi. Kendi inanları ile sarhoş ve istigrak içinde çalışmış olan meşhur cezbali alman papası luther, o zamanki katolikliğin bilhassa âyin ve muamele kısımlarındaki bağalığa karşı duyduğu nefreti ifade için protesto etti. Ve etrafına mühim insanlar topladı. Luther, bu hareketle katolik kilisesinin dünya hareketleri içindeki düşkünlüğünü tadil etmeyi düşünüyordu. O, naslara sadık, hakiki bir hristiyandı. Dini, dış gülünç şeklinden kurtararak sadeleştirmek istiyordu. Bir taraftan protestan kilisesi kurulurken, katoliklik bu vuruşun tesirle yıkılacak yerde, üstüne nefret çeken vaziyetleri düzeltti kendisini kuvvetlendirdi ve hayata daha uyar bir şekle soktu. Katoliklik, bütün güzel sanatları, insan ruhunda tesir

yapacak bütün vesiteleri kendi emrinde teksif etti, kendini sevilir bir hale koymaya çalıştı. Bu suretle yapılan islahata, reform diyorlar.

Cizvitlik

Bu arada bir noktayı hatırlatacağım: Protestanlığın hristiyanlığa yaptığı bu tesirin bir aksülameli olarak cizvitlik kolu kuruldu. Cizvitlik, bir siyasal parti olmamakla beraber, her yerde siyasa karışan insanları üzerine tesir ederek, katolik dininin her muhitte tesirini korumak ve arttırmak yolunda, birbirine dayanan ve insanların vücudunda getirdiği bir kurumdur. Din cehhesi karşısında ileri fi kirleri yürütmek için radikallerin çarpışmasına rağmen, din kendi tesirini her yerde duyurmaktan geri kalmadı. İhtilâllerden önce sayıların içerisinde nüfuzunu genişletmiş ve sonları parlamentolar üzerinde de tesir yapmış olan din teşkilâtı, yeni zaman hürriyet cereyanları içinde partileşerek din adları taşıyan partiler halinde siyasal teşekküller - Arkası var -

Köylüye Sağlık sütunu Ögütler

ÜÇ BELÂ:
Frengi, Fuhuş, İçki..Yazan : Türkân Türkmenoğlu
[2]

azıksız çoban gibi gülünç kalmamak için canlar yakan evler söndüren ve felaketler doğuran frengiden kaçınmalı ve şüphe ettiği her kim olursa olsun doktora haber vermelidir.

Bunun için frengili bir adam durmadan doktora, kasabada, şehirde devletin kurduğu ve parasız bakan, ilaç yapan frengi dispanserine koşmalı. Doktorların gösterdiği yolda davranmalı ve iyi olmalı, bu ona en büyük namus ödevidir.

Bunun hiç unutmıyalımki frengi, ahlaksız, hileci bir düşman gibi sessiz. Dışarıdan fazla bir şey göstermez, içeriden yapacağını fazlasıyla yapar. Bir frengili doktora, tedaviye ne kadar çabuk giderse o kadar kolay kendini kurtarır. Yara çıkınca doktora giderse onun frengi olup olmadığını öğrenirsiniz. Frengi ise hemen tedaviye başlarsınız. Bir taraftan da kul lanacağınız şeyleri, hatta bütün ağızlığı, dudak bardak, tabak, kaşık, çatal, fincandan tuttu da giydiğiniz çamaşırlar, dış fırçaları, tarak, ayna, havlu, mendil, fırça... ne varsa hepsini yalnız kendiniz kullanırsınız. Başkasına vermezsiniz. Şimdi görüyorsunuz, an-

lıyorsunuz : Dışarıda su, kahve, çay, şerbet içerken, yemek yerken kapların ne kadar temiz olması gerekir. Herkes bunların temizliğine çok özenmelidir. Bu yol dan geçen böyle korkunç hastalıklar vardır. bir mas raba suyumuzdur diye el, den ele dolaştırıp içmeyiniz. Başka su yok değil a... kabı da her zaman temizce yıkayınız.

Frengili adamın kullanacağı bardak, fincan, tabak ve benzerleri kırık ve çatlak olmamalıdır. Bunları yıkarken bol sodalı su içinde kaynatmalıdır. kaynatmadan yıkamak ve öyle kullanmak olmaz. Zaten frengili bir adamın en büyük günahı özüne ve başkalarına zarar vermesidir. Bugüne kadar yapılmakta olan tecrübe re göre bu gibi hastalıklı insanların çok hasis ve hastalığın hemen herkese geçmesini ister bir kabiliyette oldukları anlaşılıyor. Hastalıkların da haber verme dikleri hep bu yüzden. Artık bu hususa çok dikkat etmek lazımdır. Böyle bir hastalığa yakalanan adamın kendine günahı, cinayeti, kendini kurban etmesi, baktırmamak yüzünden inliye inliye ölüp gitmesidir. Arkası var

Yumurta hakkında
Köylülerimize öğüt

[2]

52 - Tavuk bir köşeye çekilir, başını bacıklarının arasına sokar, düşünürse, kanatları düşer, tüyleri örperirse, gözlerini kapalı tutar ibikleri esmerleşir çok su içer, gagasından iplik gibi salya akarsa ameli ibtida beyaz sonra yeşilimtrak halde görülürse hastalığın [Kolera] olmasından şüphe ediniz. Aynı alâmetler görülmekle beraber tavuğun ibiği morarır gagasından sümkük akar ve tesleri yeşilimtrak olursa hastalığın [veba] olması ihtimali vardır.

Tavuk kolerası hastalığı çok bulaşık ve salgın bir iletir. Bir yere girince bütün evlerdeki tavukların bir çoğu az zamanda ölümler köye kıran girer. Onun için bir köyde tavuk kolerasından şüphe edildiği vakit bir tafadan hemen hükümete baş vurmalı ve çabuk köye çağırılan bir baytar vasıtasıyla sağlam tavukları aşılatmalıdır. Hükümetin vereceği aşı için para alınmaz. Yalnız tavuk başına bir kuruş baytar ücreti verilir. Henüz hastalığa tutulmamış tavuklar aşı sayesinde ölümden kurtarılır.

Her taraftan ölen tavukların leşlerini ortada bırakmayıp yakmalı sağlamları ayırmalı, sularına bir ufak parça kara boya atmalı, hamur yemlerine az miktarda dövülmüş sarımsak karıştırmalı tavukların ağızlarına günde iki üç defa bir kaç yudum yoğurt ayrı ayrı akıtmalıdır.

Bir yerde tavukların kolera benzeyen alâmetlerle ölmeğe başladıkları görüldüğü vakit tavukları aşılatmak mümkün olmazsa herkes kendi tavuklarını hastalıktan korumak için salgın geçinceye kadar su denemiş ilacı kullanmalıdır. Bir Eczaneden yarım litre [asitfinik] denilen Eczadan (1) alınız. Sonra bir gaz tenekesine yarısından bir az fazla su doldurup bu Eczaya ilacı karıştırınız. Her defasında dane yemlerini 2-3 saat kadar bu eczalı su ile ıslattıktan sonra tavuklara veriniz.

53 - Cıvcıvler ve piliçler dermansız ve çelimsiz kalırlar, düğünceli dururlar, bazen saraya tutulmuş gibi titrerler, başlarını silkerler, bir tarafa doğru eğri bir durumda kalırlarsa, ibikleri yumuşak ve solgun olursa tüyleri örperir, gerileri kızarsa gagaları salya ile bulaşır, kanat ve pençe altlarına ateş basarsa ve yediklerini çıkarırlarsa piliçlerin bağırsaklarında ince iplik solucanı yahut halkalı şerit kurdu [tenya] bulunduğunu anlaşılar. Bu kurtlar ilaçlarla düşürülmezse piliçlerin kanlarını emerek bunları öldürürler.

Bu kurtları düşürmek için köylerde şu ilaçlar kullanılabilir.

1 - Pekmez kabağı çekirdeğinin kabuğu soyulduktan sonra içi ezilerek bolca miktarda her gün piliçlerin hamurlarına karıştırılır.

(1) Hastalık zamanında yollara ve apdeshanelere dökdükleri siyah renkli ve piskokulu koyu su

Halk Manileri

Denizler coşar taşar
Dalga dalgayı aşar
Bu sevdalı gönlümde
Bilsen ki neler yaşar.

Aşk beni yakardı
Ona gönlüm akardı
Pencerede oturup
Bana yanyan bakardı.

Yazın yeşiller dağlar
Durmaz ırmaklar çağlar
Çirkin yarı olanlar
Hergün her saat ağlar.

Baba Salim Öğütçen

2 - Yahut yabani kekik kaynatılarak koyulaşmış suyu piliçlerin ağızlarına dökülür.

3 - Yahut bir okka suda bir kahve kaşığı kadar göz taşı suyu eridilerek piliçlere içirilir.

4 - Yahut piliçlerin hamurlarına her gün dövülmüş sarımsak karıştırılır. Bu ilaçlardan biri dört beş gün verildikten sonra hasta piliçlere birer kahve kaşığı hintyağı içirilirse solucanlar dökülür. Piliçler kurtulurlar. Piliçlere içinde solucan yumurtası bulunan pis sular içirmeyiniz. Ve bunları böyle topraklarda gezdirmeyiniz.

54 - Tavuk terslemek için ıkmır ve bu sırada inler, gagasını açarsa ve gerisinin etrafındaki tüylerde birbirine yapışık olur, gerisi katlaşır ve şişerse, aynı zamanda tavuk yem yemez ve yürüyemezse (peklik) hastalığının tutulduğunu anlaşılar. Böyle tavuklara bol yeşillikler veriniz ve sulucu kepek ve pişmiş sebzeler ve kökler yediriniz. İyi oluncaya kadar kuru yemleri kesiniz. Makasla gerisinin etrafındaki tüyleri keserek oraya badem yağı sürünüz. Hastalık uzayorsa yemlerine iki üç günde birer çorba kaşığı zeytinyağı koyunuz.

55 - Tavuğun ibiği ve sakalı mavı yahut siyah renk alır. Soluk alması zorlaşır bağı ve kanatları sarkar tavuk düşer ve etrafa dönerek beynine kan hücum ettiği anlaşılar. Bu hal çok sıcaklarda güneş çapmasından yahut tavuğun kovalanup yakalandıktan sonra baş aşağı tutulmasından ve yahut pek semiz olmasından ileri gelir. Bu hale gelen tavukları kurtarmak için tavuğun ibik yahut sakalını keskin ve ateş alevinden geçirilmiş bir çakı ile yarup kan akıtınız. - Arkası var -

Yurddaş :

Bütün ulusların hava kuvvetlerini artırmak için gösterdiği telaş, havacılığa verdiği önemi yakından gördükten sonra, havacılığın bizim için bir fan-tezi olmaktan çok uzak, canla başla sarılacak bir ana iş olduğunu bir kat daha anlamış bulunuyoruz.

Türk Hava Kurumu

Gençlik

Herkes diplomat!

Bir zaman İtalya - Habeş işi çıktı ve bütün millet diplomat kesiliverdi. Köylüsü, şehirli, memuru, esnafı, kim varsa hep diplomat. Hepsini birşeyler söyled. ve bu işe uzak kalan birkaç kişi varsa onlar da bu sözler üzerine diplomat oluverip çıkıverdiler meydana.

Gerçi İtalya - Habeş işi henüz tamamlanmış değildir, ancak bu davanın artık ne yazılmalıya, ne de konuşulmalıya değer bir tarafı kalmadığından olsa gerek, bir müddettenberi ses seda kesilivermişti. Fakat işte çok geçmeden gazetelerimiz şimdi de İspanyanın altüst olduğu haberini vermiye başladılar. Böyle olmakla beraber şimdilik pek o kadar dedi - kodu yok; çünkü havadisler kısa şayet - arzu etmeyiz ama - bu hal git-tikçe daha karışık bir vaziyete girecek olursa, o zaman - akıllı, akılsız - her kafanın nasıl diplomat kesildiğini tekrar görmüş olacağız.

O. Sebati Ertan

Ankara

Türkiye'deki yeni oluşun bir izahı

Yazan :
Norbert Von Bischoff
Ayasturyanın Ankara
Elçiliği sabık müsteşar [11]Türkçeye çeviren :
Burhan Belge

Bizans devrinin son güzelliğini ise, Türklerle Greklerin Anadolu toprakları üzerinde birbirlerine karşı 1922 de boşanan son hiddet kasırgaları tahrib etmiştir. Bugün yalnız Roma divarları ayakta duruyor. Ölmüş tarihin bakımsız türbesini çeviren bu dev-ölçüsünde mezarlık divarları tahrib ve imhanın bıraktığı çıplak tenailikler beklenmektedir.

Nikea devleti ancak elli sene sürmüştür. Çünkü Grekler Bizansı yeniden ele geçirmişler ve Paleologlar Bizans tahtına oturmışlardır. Arada, Küçükasya, bir takım Mongol akınlarına sahne olmuştur. Fakat bu akınlar, Selçukların zeki politikaları sayesinde, sarı atlıların hücumuna uğramış başka yerlerde olduğu kadar zarar vermemiştir. Fakat ne de olsa, binlerce sene denberi sayısız milletlerin Anadolu'nun altlarına bir adak gibi serptikleri tohumları ve kanları Mongol akıncıları da tazelemekten geri kalmamışlardır. Bir yandan bu mongol akınları bir yandan da miras kavgaları Kon-yadaki "Sultanı Rum", ların nüfuzunu sarsmıştı. O kadar ki, Bizans imparatorluğunun tam o yeniden kurulması devresine rastlayan tarihlerde ve Ertuğ-rul'un kumandasında Anadolu'da zuhur eden Türk oymağı Selçuk-ların yerini kolaylıkla alacak gibi idi. Demek oluyor ki, mücadeleleri Grek tregedyasının son perdesini dolduracak olan iki büyük hasım, tarihin sahnesine şöylece çıkıyorlardı:

Paleologlar, Bizans'ta; Ertuğ-rul'un emrindeki Türkler yani Osmanlılar da Anadolu'da.

Fakat Osmanlı Türklerinin Küçükasyadaki hükümler devirlerine geçmeden önce, onlara önderlik eden soydaşlarının yani Selçukların ve konya Sultan-larının başadıkları büyük işler üzerinde duralım. Çünkü Küçük-asya'da bulunan bütün o bir yığın hükümdarlar ve beyler arasında sıvrılarak Anadolu'yu ne kendilerinden önceki ne de kendilerinden sonraki devirlerin göremediği derecede yüksek bir medeniyet seviyesine çıkarırlar, onlar olmuştur. Selçuklar zamanında, Anadolu, Hititlerden beri görmediği bir şeye şahid olmuştur. Bu da, Anadolu'ya göre

bir kültürün, Anadolu'ya göre bir hukukun ve Anadolu'ya göre ve sonderece cazib güzelliğin doğmasıdır.

Anadolu toprakları, 2500 yıldanberi yalnız yıkılıp yıkılma ve ortadan kalkma görmüştü. Yalnız Romalılar zamanında, o da kendine mahiyeti itibarıyla yabancı olan bir kültüre intibak zaruretleri yüzünden, biraz gün görmüştü. İşte bu Anadolu'nun kuru topraklarından, Greklerin, Latinlerin, Arabların, Türklerin, Mongolların ve Frankların akınları karşısında çok zamanlar inkıraz tehlikeleri geçiren Selçuk idaresi altında, sanki bir şehir-bazin nefe ile bir dirilme oluyor ve gayet ince, zeki ve sanatkarane bir medeniyet doğuyordu.

Dünyanın ayrı parçalarında ayrı fikir iklimleri içinde doğmuş olan kültürleri birbirleriyle karşılaştırıp hükümlere varmak ve bunu şundan şunu da ötekinden üstün tutmak, yanlış tir. Bir kültür tamamlığının ve topluluğunun içindeki asli yahut yabancı unsurların nisbetlerini araştırmak ise lüzumsuz ve vakit kaybettirici bir iştir. İlk "yeni" gökten nereye vene zaman inmiştir? Hangi fikir ve hangi şekil vardır ki atalarının seçerelerini insanlığın ilk fecrine kadar götürmemiş olsun? Eski kültür sahalarında ayağını basmış hangi millet vardır ki' başkalarının kendinden evvel yarattıkları değerlerden müstağni kalarak kendinin bütün fikir dünyasını baştan yaratmak denemesine girişmiş olsun? Bir milletin kültürel başarısını, önünde bulduğu yabancı kültür malzemesinin azlığı yahut çokluğu değil, bu kültür malzemesine tasarruf etmekte gösterdiği kabiliyet tayin eder.

Selçuk Türkmenleri Arabın islâm dinini Küçükasya'ya gelmezden çok önce kabul, etmişlerdi. İran'daki parlak rönesans şahid olan onuncu yüzyılda ise, İran'ın doğusunda çadırlarını kurmuşlardı. İslâm'ın fikir ve din dünyası ile İranî sanatın sekilden ötücü tesirleri, işte bu yüzyılda Selçuk eserlerine ister istemez geçmiştir. Fakat bu unsurlara helenist kültür mirasının aslından ve şekillerinden - Arkası var -

Bazan dar ve kısıp bakan
sevgiliye

Bilirmisin bazan dar ve kısıp baktığın an ?
Titrerim karşında; sanki gözlerinden çıkan
Bir kıvılcım yakar beni kızgın bir çöl gibi.
Daima ağlarım senden ayrı düşdüğüm zaman.

**

Görürsün öyle dar ve kısıp baktığın an ?
Sahai ruyetinde nedir kıpkızıl yanan ?
İşte odur kalbim, canım, işte odur aşkım.
Ondandır bana gam, keder, elem, neşe sızan.

**

Nedir maksadın öyle dar ve kısıp baktığın an ?
Öldürecek misin beni böyle, zaman, zaman
Aşkım günahımsa affet budur ricam.
Dilde tesbihimdir ancak hicran, hicran, hicran.

Hürrem Şatır

Sevmiştin bu gönlüm

EDEBİ BÜYÜK ROMAN

(53)

Yazan : DURMUŞ TÜRKMEN OĞLU

ten aşklarını öldürecek. İhtimal Sedata teklif edilen zengin akraba kızını onu daha ziya de mesut edilecekti. Sonra se datın hasta bir hayalperest ol duğu ha'kındaki iddia de yalan leğildi. Bir zaman sonra bu la yaller sönmeyecek miydi ? Ya ovakit Sedat ondan nefret etme ge başlarsa ne olacaktı ?

Genç kızın bir tereddüdünde yeni dahil olduğu kibar aleminin, mükellef eğlencelerinin de tesiri vardı. Süs, ziya, musiki ona hafif bir sarhoşluk veriyor, bu zevkleri tattıktan sonra evin deki sakın ve fakirane hayata pek güçle alışabileceğini his ediyordu. Mamafih bütün bunlara rağmen Sedata verdiği vaa de sadık kalmaya karar verdiğini arkadaşına kat'i bir lisanla söylemişti.

Ayşe ince ruhlu ve kurnaz bir kızı. Hilesini belli etmeme ge çalışarak :

- Pekî Yıldız, dedi, sen yine Sedata sadık kal... Mamafih yarın Yılmaz bey bizi ziyarete geldiği vakit kendisiyle konuşmazsan ayıp olur... Bundan ne çıkar ? Sen kendi kendinden emin değil misin ? Yılmaz bey seni zorla verecek halimiz yok ya...

47

Aradan bir ay kadar zaman geçmişti. Yılmaz iki günde bir onları ziyarete geliyor, tiyatrolarda balolarda hiç peşlerinden ayrılmayordu. Yıldız genç adamın takiblerine, kurnaz ricalarına sakın bir ciddiyetle mukabele ediyor fakat Yılmaz bir zaman sözünü kesmiyordu. Ayşe ile Yılmaz bey muntazam bir plan takib ediyorlardı. Genç kız durup dinlenmeden arkadaşını kandırmağa çalışıyor, Hüseyin ağa edeta kızına yalvarıyordu.

Çok ihtiyar olduğunu, onun istikbalini temin etmeden evvel ölürse gözleri açık gideceğini söylerken öyle mahzun tavurlar alıyordu ki, Yıldız ağlatacak gibi oluyordu.

Sedata gelince o da birden bire ortadan kaybolmuştu. haf-

tar vardı ki ne bir mektup göndermiş ne bir tiyatroya veya baloda görünmüştü.

Bir gün Yıldız uzun müddet postada kaldığı anlaşılan ve üstünde müteaddit damgalar bulunan bir mektup aldı.

Sedatın yıldız mektubu Sevgili Yıldız :

Bizim için herşey bitti. zaruret ve sefalet yakamı bırakmayor ye bırakmayacak. İstikbal hakkındaki ümidlerim ka'iyen mahvoldu. Uzak şehirlerden birinde 'oturan' akrabamdan üç hafta evvel bir mektup aldım. Ağır bir halde hasta olduğunu ve candan bir akrabasının yardımına muhtaç bulunduğunu yazıyor, acele olarak beni beklediğini söylüyordu.

Ölmek üzere bulunan bir hastanın, bhusus sevdiğim ve hürmet ettiğim bir hastanın son arzusunun yerine getirme mek bence kabil değildi. mektubu mektep müdüriyetine gös tererek bir hafta izin aldım ve sana haber vermeğe vakit bulmaksızın yola çıktım.

Akrabamın hastalığı çok ağırdı. Doktorlar ölmek üzere bulunduğunu söylüyorlardı. Biçare adam o halde adeta yalvarıyor, kendisini yalnızlık acısına ne olduğunu bildiğim için onu bırakmağa, şefkat ve teselliden mahrum bir halde ölmesi ne viedanım razı olmadı. Bina enaleyh mezuhiyetim müddetini birkaç gün tecavuz ettirdim. Günler, haftalar geçiyor hasta mın ehvali sıhhiyesindeki vaha met artıkça artıyordu.

Dün mektepten bir resmi tezkere aldım. Beni bu uzun kayıbetim için azletmek mecburiyetinde kalmışlar. Tepemden vurulmuşa döndüm. Fakat ne yapayım ? Başka dürlü hareket etmeğe imkân yokdu ki göğsümün üzerinde can çekişen muhtarip gözlerle gözlerimden son bir şefkat ve teselli bekle yen bu biçare hastayı nasıl bırakırdım ?

- Arkası var -

Çocuk

Deniz banyosu

Hangi çocuklar yapmalı, hangileri yapmamalı

- Geçen sayıdan artan -

İstanbulda çocuklarımıza yaptırabileceğimiz deniz banyo yerleri şunlardır:

Pendikten - Kalamışa kadar olan sahilin kumsal yerleri Florya sahilleri, Adaların lodosa karşı olan deniz kenarlarının kumsal kısımlarıdır. Buraların rüzgârı cenup ve cenubi şarkiden geldiğinden yazın hafif ve ılıktır. Poyraz ve şimal rüzgârlarına karşı olan yerlerde yapılan deniz banyolarından bazen fayda yerine zarar görülür.

Çocuklar deniz banyosu nasıl yapmalı:

Evvelâ güneş banyosu yapmalı sonra denize girmeli, denizde vücudu kızarırsa banyodan istifade ediyor demektir, kızarmayıp bilakis solgun bir renk alarak üşüyorsa istifade etmiyor demektir. Bunları denize sokmamalı deniz kenarında bacakları suyun içinde gezmeli vücuduna deniz suyu ile firkisyonlar yapılarak alıştırılmalı ondan sonra denize sokmalı bu suretle alışır. Eğer bazı çocuklar bu tedbirlere rağmen alışmayıp denize girince üşürse artık bu çocuk denizden istifade etmeyecek demektir beyhude yere denize sokmamalı sonra hastalanır. Çocuk denizde 20 ilâ 30 dakikadan fazla durmamalı, ve denizde daima hareket etmeli yüzmeli bazan yüksek yerlerden denize atılmalı bu suretle cildi ve adalâtı kuvvetlenir dolayısıyla kan cihazı ve em'ayı faaliyete getirerek kuvvetli ve sağlam olur. Banyo sabah saat 9 - 10 da yapılırsa sabah güneşinde fazlaca bulunan ultraviyole ziyasından ve deniz havasından da istifade edilmiş olur, diğer zamanlarda güneş çarpma tehlikesi vardır. Bu sebepten çocuklar güneşte yarım saatten fazla durmamalı.

- Son -

Dr. Şükrü Şavlı

Bütün Trabzon halkına müjde !!!

2 senedenberi ismi herkesin ağzında dolaşan ilk sahnesinden son sahnesine kadar tamamen renkli büyük bir dehşet filmi

Bu gece Yıldız Bahçesinde

gösterilecektir.

Yalnız renkleştirilmesine tam 40 bin dolar harcanılan dünyanın en müthiş en heyecanlı eserlerinin kralı ismini taşıyan

Mumyalar Müzesi

Fransızca sözlü ve şarkılı sinemacılığın bir pırlantasıdır.

Filme ilâveten : 1936 senesi dünya havadisı.

Dikkat : Zengin ikramiyelerin dağıtılması devam ediyor.

Gelecek program :

SİNGAPUR POSTASI

Pek yakında ;

KARIM BENİ ALDATIRSA

Erzak, odun yem eksiltmesi

Askeri Satınalma komisyonundan :

Artvin Hd. Tb. kıtaat ve hayvanatının 936 dan 937 ye kadar senelik ihtiyacı olan ve aşağıda cins ve miktarı yazılı onyedi kalemden ibaret erzakın ihale tarihleriyle teminat miktarları da gösterilmiştir. Taliple rin ihale günlerinde Artvin Satınalma komisyonuna muracaatları ilân olunur.

Erzakın cinsi	Mik.	İhalât günü	saat	Lira	K.
sığıreti açık eksilme	45000	3-9-936 perşembe	10	106	50
odun	600000	3-9-936 perşembe	14	405	
sade	4200	4-9-936 cuma	10	220	50
kuru üzüm	4500	4-9-936 cuma	14	85	38
arpa	45000	5-9-936 cumartesi	11	202	50
saman	29000	7-9-936 pazartesi	10	87	
kuru ot	36000	7-9-936 pazartesi	15	108	
patates	36600	8-9-936 salı	10	165	70
kuru soğan	10000	8-9-936 salı	15	60	
pirinç	8000	9-9-936 çarşamba	10	168	
bulgur	13000	9-9-936 çarşamba	15	146	25
kuru fasulya	14000	10-9-936 perşembe	10	115	50
sabun	2500	10-9-936 perşembe	15	84	38
gaz kapalı eksiltme	5000	11-9-936 cuma	10	120	
şeker	1700	11-9-936 cuma	15	43	35
nohut	4300	12-9-936 cumartesi	10	41	93
un	110000	15-9-936 pazartesi	15	1567	50

20 - 22 - 25 - 28

Gayri menkul satış artırma ilânı

Vakfi	mahalle ve mevkii	cinsi	No.	mu.be.
Mustafa paşa	çarşı yemeni dikiciler	dükkan arsası	182	80
hacı salih	çarşı alaca han	(	200	80
semerciler	(	(	209	80
semerciler	(	(	215	50
saraç zade	çarşı çakmakçılar	(	12	30
kavak meydan	çarşı aktarlar	hisseli dükkan	152	200
uzun zade	pazar kapı moloz	hisseli otel	108	500
yenicuma	kuzgun dere yenicuma	tarla	67	50
şirin hatun	bayram bey	han arsası	31	100
dabağ han	dabağhane dere içi	hamam arsası	59	75
çarşı	çarşı taş han	dükkan arsası	32	100
molla siyah	molla siyah kale içi	hane arsası	146	50
ebubekir ça	çarşı ayvasıl	harap hane	206	
küçük ibrahim	yomra arsenizir	nısıf hisse hane	60	
oğlu mehmet	(	serander yeri	65	
(	(	dörtte üç hisse han	64	
(	(	furun kahve dükkan	63	
(	(	arsa	69	
(	(	(	70	
(	(	(	71	
(	(	(	72	

Evkaf idaresinden :

Yukarda yazılı gayri menkullerin mülkiyeti peşin para ile satılmak üzere artırmaya çıkarılmıştır. İsteyenlerin yüzde yedibuçuk kuruş dibozito akçesile ihale günü olan 24-8-936 pazar günü saat 14 de evkaf idaresine gelmeleri. 14-17-20

Orta tecim okulu direktörlüğünden:

1 - Talebe kayıt muamelesi başlamıştır.

2 - İkmal ve bitirme sınavlarına 1 - 9 - 936 dan itibaren başlanacaktır.

20-24-28-31

Yurddaş

Tayyareye

yardım et.

Parke kaldırım ve trotuvar inşaat eksiltmesi

Belediye Encümeninden:

Yemeniciler caddesinin 4524 lira 22 kuruş bedelikeşifli parke kaldırım ve Trotuvar inşaatı 11-8-936 tarihinden itibaren yirmi bir gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

1 - Eksiltme 1-9-936 salı günü saat 15 te icra edilecektir.

2 - Eksiltmeye ait evrakı keşfiye ve şartname örnekleri Belediye Fen dairesinde görülebilir.

3 - İsteklilerin bu gibi inşaatla ehliyetleri olduğuna dair vesikalarını ve (339) lira 32 kuruştan ibaret yüzde yedi buçuk teminatı muvakkata makbuzlarını hamilen aynı günün tayine-dilen saatında Belediye Encümenine muracaatları, 14 - 17 - 20 - 24

Sihhatinizi koruyunuz ve 1936 modeli yeni bir

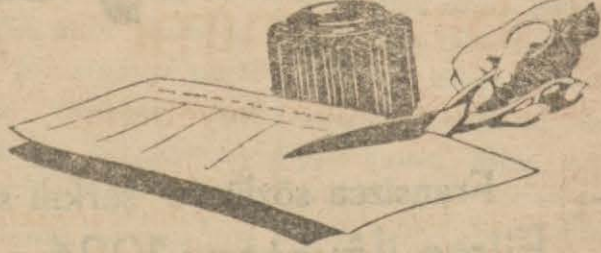
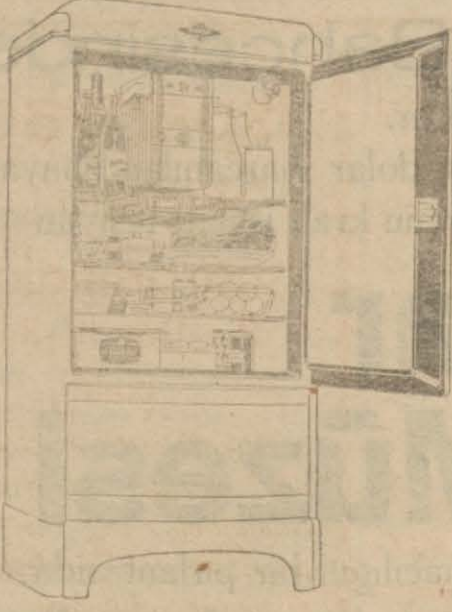
FRIGIDAIRE

alınız.

Yeni FRIGIDAIRE soğuk hava dolabı elektrik sarfiyatını yarıya yakın azaltan

EKOVAT

kompresörü ile mücehhezdir.

FRIGIDAIRE soğuk hava dolabında muhafaza edeceğiniz gıdalar ve her nevi içkiler bozulmadan uzun müddet kalırlar.

EKOVAT kompresörlü FRIGIDAIRE'e sahip olanlar elektrik faturası geldiği zaman ne kârlı bir iş yapmış olduklarını anlarlar.

FRIGIDAIRE'den daha üstün ve daha idareli soğuk hava dolabı yoktur. Halep orada ise arşta burada... Geliniz, görünüz ve kanaat getirdikten sonra satın alınız.

Trabzon ve havalisi acentalığı HARUNLAR

YENİYOL BASIMEVİ

Yeni temiz ve çeşitli hurufat ile
Bütün matbaa işlerini
En temiz, en ucuz bir
surette yapar..

Hariçten verilecek siparişleri kısa bir zamanda
hazırlar ve gönderir.

Dünyanın en mükemmel, en zarif ve en hassas
saati muhakkakki

On beş sene teminatlı olan
HISLON Cep ve Kol
saatleridir.

En son modalarını ancak mağazamızda bulacaksınız.
Sayın halkımıza bir kolaylık olmak için TAKSİTLE de verilir.

ADRES : Trabzon Kunduracılar caddesi HAMI ve KEMAL
NALBANTLAR mağazasıdır.

OSRAM

CEREYANDAN
TASARRUF!

bunu kim istemez?

Fazla ziya neşredip az cereyan
veren yegâne ampullardır.

Markaya dikkat edip yalnız bu Lambaları isteyiniz.
Çünkü güneşten de parlak ziya verirler.

Bütün Bakkal mağazalarında bulunur.

Yatılı
sanat ve usta
okullarına
girmek için

Kültür direktörlüğünden;

Ankara inşaat usta ve İzmir
bölge sanat okullarına parasız ya-
tılı öğrenci alınacaktır. İsteklilerin
şartları anlamak üzere Kültür Di-
rektörlüğüne başvurmaladı.

5 - 5

Şansınıza güveniniz !

Bakıoğlunda Güven berber salonundan
alacağınız Tayyare bileti size bu güveni
verir !

Tashih

Üçüncü sahifemizdeki Askerî satınalma ko-
misyoununun (Erzak, Odun, Yem) eksiltme
ilânının birinci satırının başı Artvin Hd. Tb.
değil " Artvin ve havalisi garnizonu " olacak-
tır.

Barut depoları ve bekçi evi
inşaat eksiltmesi
İnhisarlar Başmüdürlüğünden :

Trabzonda Değermendere mevkiinde yapı-
rılacak tecrit kara barut dinamit kapsül depo-
larıyla bekçi evi 15-8-936 gününden itibaren
yirmi gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli 8591 lira 58 kuruştur.

Muvakkat teminat akçesi 644 lira 36 kuruştur.

İnşaat projesi 43 kuruş mukabilinde idare-
mizden alınabilecektir.

Muvakkat ihale 3-9-936 müsadif perşembe
günü saat onbeşte yapılacaktır.

Eksiltmeye şartnamenin 4 üncü maddesinde
yazılı evsafı haiz olanlar girebilecektir.

İstekliler Başmüdüriyette müteşekkil komis-
yona muracaat edeceklerdir. 15-20-26-1

Asrımızda her Bayan ve Bayın en sadık ve en şık arkadaşı

FOTOĞRAF MAKİNASIDIR

Bugün Avrupada herkes her yerde mutlak beraberlerinde FOTO makinasını taşırlar.

Evimizde : Kodak, Zeissikon, Föyklender ve sair tanınmış markalar daima her boyda ve her cinstе bulunduğ gibi fotoğrafa ait:
Cam, Kart, Kâğıt, Teferruat, Hazırlanmış ve münferit eczalarla dürbün ve emsali hazırdir,

Toptan ve perakende en ufak taşra siparişleri süratla gönderilir.

Hususi atelyamız ve amatörhanemiz müstesna bir sanatkârın nezaretinde olup her nevi foto işleri yapılır.

Taşra siparişleri derhal gönderilir. Fotoğrafa ait bilumum izahat parasız olarak verilir.

Menfaatinizi gözetmek isterseniz mutlaka evimize müracaat ediniz
Kitabi Hamdi ve Mahdumları